

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 การเรียนรู้ภาษา
- 2.2 ความพร้อมในการเริ่มเรียนภาษา
- 2.3 กลวิธีในการเรียนภาษา
- 2.4 การสอนภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กเล็ก
- 2.5 การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
- 2.6 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร
- 2.7 การจัดชั้นเรียนเพื่อการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร
- 2.8 ทฤษฎีและหลักการการสร้างแบบทดสอบที่วัดความสามารถทางด้านภาษา
- 2.9 งานวิจัยในต่างประเทศ
- 2.10 งานวิจัยภายในประเทศ

1. การเรียนรู้ภาษา

ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ มิใช่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเหมือนกับความเจริญเติบโตของร่างกายมนุษย์ซึ่งพัฒนาขึ้นตามลำดับ แต่ต้องอาศัยความเจริญและความพร้อมของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงในร่างกาย เช่น ลำคอ ลิ้นไก่ เพดาน ฟัน ปุ่มเหงือก ริมฝีปาก เป็นส่วนประกอบ ความพร้อมทางร่างกายเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ภาษา เด็กที่มีอวัยวะในการออกเสียงหรือมีอวัยวะรับฟังที่ไม่สมบูรณ์จะทำให้การเรียนภาษาด้อยกว่าปกติ และตามปกติเด็กจะเรียนรู้ภาษาของตนและสามารถพูดได้เป็นถ้อยคำตั้งแต่อายุ 1 - 6 ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ใช้ภาษาได้เจริญรวดเร็วกว่าระยะใดในชีวิต (Schmid- Schonbein, 1982)

2. ความพร้อมในการเริ่มเรียนภาษา

ภาษาเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ใช้ในการสื่อความหมายติดต่อกับคนในสังคมเดียวกัน การเรียนรู้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาของตนเอง (mother tongue) หรือภาษาที่สอง (second language) ตลอดจนภาษาต่างประเทศ (foreign language) ทัศนะต่างๆ จะเกิดขึ้นตามลำดับคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศนั้นเด็กจะเรียนรู้ได้ไม่

เหมือนกับภาษาของตนเพราะไม่ใช่เป็นการเรียนตามธรรมชาติ แต่ต้องอาศัยส่วนประกอบอื่นๆ ได้แก่ ครู สื่อการเรียนนานาชนิด และสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ความเจริญทางภาษานี้จะควบคู่ไปกับประสบการณ์ที่เด็กได้พบเห็น สุไร (2525) สรุปว่า การเรียนภาษาต่างประเทศจะเรียนเมื่อใดก็ได้ถ้าผู้เรียนมีความสนใจ เอาใจใส่และมีความพร้อม แต่ องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยาที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาต่างประเทศก็มีหลายประการที่ต้องพิจารณา เป็นต้นว่า ด้านตัวผู้เรียนเอง เช่น อายุ เวลา ความต้องการ แรงจูงใจ ด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานการณ์แวดล้อม และด้านเกี่ยวกับครูผู้สอน

3. กลวิธีในการเรียนภาษา

Brown (อ้างถึงใน อัจฉรา, 2525) อธิบายว่าคนเราเผชิญกับปัญหาใหม่ ๆ โดยมีความรู้เดิมจารีกอยู่ในความทรงจำและอาศัยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การใช้เหตุผลและการทดสอบสมมุติฐานหลาย ๆ แบบ รวมทั้งประสบการณ์ที่ผ่านมาเพื่อใช้สิ่งเหล่านี้ประกอบกันในการพยายามแก้ปัญหา เขาให้ความหมายของ psychological learning strategies ไว้ว่าเป็นวิธีการที่ผู้เรียนเข้าถึงปัญหาหรือบทเรียน เป็นวิธีปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึงเป้าหมายที่ต้องการ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เตรียมไว้เพื่อใช้ควบคุมและจัดการกับข้อมูลที่ได้มา ซึ่งในเรื่องการแก้ปัญหา

Dewey (อ้างถึงใน อัจฉรา, 2525) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า

1. เมื่อพบปัญหา คือ เกิดความสงสัย ไม่แน่ใจ หรือรู้ว่าจะมีความยุ่งยากเกิดขึ้น
 2. การแก้ปัญหา ผู้เผชิญปัญหาพยายามวิเคราะห์ปัญหาและหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะแก้ปัญหานั้น รวมทั้งหาข้อสรุป หาช่องว่างเพื่อเติมให้สมบูรณ์ เพื่อหาจุดหมายปลายทางของสิ่งที่กำลังกระทำ
 3. เชื่อมโยงปัญหาเหล่านั้นกับความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม ตั้งสมมุติฐานขึ้นเพื่อเป็นแนวทางว่าจะแก้ปัญหานั้นอย่างไร และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหานั้นเพื่อใช้ในการพิสูจน์สมมุติฐาน
 4. วิเคราะห์ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิสูจน์ นำมารวมเป็นหมวดหมู่ถ้าจำเป็น
 5. ทำความเข้าใจกับผลวิเคราะห์ที่ได้และใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่รวมไปถึงปัญหาอื่น ๆ ที่ปรากฏในรูปเดียวกัน
- ทั้งเด็กและผู้ใหญ่จะแก้ปัญหาโดยใช้ขั้นตอนทั้งห้านี้ แต่อาจจะใช้วิธีการที่แตก

ต่างกันออกไปบ้างเพราะเด็กมีประสบการณ์น้อยกว่าผู้ใหญ่ ความคิดทั้งหลายยังไม่ซับซ้อนเท่าผู้ใหญ่

Brown (อ้างถึงใน อัจฉรา 2527) ได้แบ่งกลวิธีในการเรียนรู้เป็นสองหมวดคือ กลวิธีในการเรียนรู้ (learning strategies) และกลวิธีในการสื่อสาร (communication strategies)

กลวิธีในการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้เกิดการซึมซับและเก็บรักษาสิ่งที่ได้เรียนรู้ต่างๆไว้ โดยพร้อมที่จะนำมาใช้ได้อีกเมื่อพบประเด็นเดิม กลวิธีนี้ประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือ การถ่ายทอด (transfer) การรบกวน (interference) การสรุปแบบรวบยอด (generalization) และการปรับให้ง่าย (simplification)

1. Transfer คือ การถ่ายทอดประสบการณ์หรือความรู้ที่มีอยู่ในอดีตมาอธิบายเพื่อตอบปัญหาที่พบในปัจจุบัน การถ่ายทอดนี้แบ่งเป็นสองประเภท คือ positive transfer หมายถึง การนำความรู้ในอดีตมาใช้ในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ และ negative transfer หมายถึง การที่ประสบการณ์หรือความรู้เดิมเป็นอุปสรรคขัดขวาง ก่อให้เกิดผลเสียต่อการเรียนรู้ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรากฏเสมอในกระบวนการเรียนรู้และยากต่อการกำจัดให้หมดสิ้นเพราะเราไม่สามารถหลีกเลี่ยงการอ่านและจดจำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือสิ่งที่ถูกต้องสำหรับภาษาหนึ่งแต่เป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามในอีกภาษาหนึ่งได้

2. Interference คือ การที่ประสบการณ์หรือความรู้เดิมเข้ามารบกวนสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ หรือการที่ข้อมูลในอดีตถูกถ่ายทอดออกมาอย่างผิด ๆ หรือเกี่ยวข้ออย่างผิด ๆ กับสิ่งที่กำลังเรียน นอกจากนั้นยังครอบคลุมไปถึงอิทธิพลของภาษาแม่ซึ่งมีผลทั้งทางบวกและทางลบในการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

3. Generalization คือ การตั้งกฎเกณฑ์หรือสรุปผลจากการสังเกตสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ กระบวนการนี้มักก่อให้เกิดลักษณะที่เรียกว่า over generalization เช่น ถ้าผู้เรียนเคยทราบว่าการเล่นโยกบอกล่าให้เป็นประโยชน์ในภาษาอังกฤษต้องใส่ "not" เช่น I am not a teacher. ผู้เรียนอาจนำความรู้นี้ไปใช้ในการเขียนอีกประโยคหนึ่งว่า He is not a farmer. แต่ถ้าเขียนว่า He eats no breakfast. จะกลายเป็นลักษณะ over generalization กับกฎที่รู้มา

Generalization แบ่งเป็นสองวิธีการ คือ

Inductive reasoning หมายถึง การเก็บข้อมูลรายละเอียดและตัวอย่างต่าง ๆ แล้วนำมาตั้งเป็นหลักเกณฑ์หรือสรุปผลให้ครอบคลุมข้อมูลเหล่านั้น

Deductive reasoning หมายถึง การตั้งกฎเกณฑ์หรือสมมุติฐานขึ้นก่อนแล้วจึงค้นคว้าหาข้อมูลและรายละเอียดมาสนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งขึ้น ข้อเท็จจริงต่าง ๆ จะถูกนำมา

วินิจฉัยเพื่อพิสูจน์ว่าสมมุติฐานที่ตั้งขึ้นนั้นใช้ได้หรือไม่

4. Simplification เป็นกระบวนการลดความยุ่งยาก คือ พยายามทำเรื่องต่างๆ ให้ง่ายเข้า ผู้เรียนจะสะสมความรู้ต่าง ๆ ทำความเข้าใจกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ซับซ้อน และใช้เป็นเครื่องมือนำไปสู่การเข้าใจกฎเกณฑ์ที่ง่ายกว่าอีกหลาย ๆ กฎเกณฑ์

กลวิธีในการสื่อสาร จุดหมายในการใช้ภาษา คือ เพื่อการสื่อสาร และในการสื่อสารที่แท้จริงนั้นมีปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดหรือข้อบกพร่องบางประการที่ทำให้ผู้เรียนภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศต้องใช้กลวิธี (strategies) ต่าง ๆ เพื่อให้การสื่อสารบรรลุผลสมความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. Strategies of communication เกิดขึ้นเนื่องจากในระหว่างเวลาที่สื่อสารกันนั้นมีเวลาและมีความรู้จำจำกัด ผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้ทั้งหมดที่มีรวบรวมให้เป็นระบบเพื่อตีความข้อมูลนั้นแล้วโต้ตอบออกมาเท่าที่จะทำได้ เพื่อที่จะได้ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือแสดงเจตนารมณ์หรือจุดมุ่งหมายของตนตัวอย่างที่เห็นชัดในกรณีนี้ คือ การเปลี่ยนแปลงทางภาษาที่เรียกว่า pidgin language ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้โดยคนที่มีภาษาแม่แตกต่างกันแต่ต้องเรียนมาติดต่อกัน ในกรณีเช่นนี้ภาษา pidgin จะสูญเสียจำนวนศัพท์ที่ใช้ วลีภาคและไวยากรณ์ก็จะถูกปรับให้ง่ายเข้า

2. Strategies of assimilation เกิดจากการที่ผู้เรียนพยายามที่จะลดภาระที่ต้องเรียนกฎเกณฑ์เพิ่มขึ้น โดยพยายามผสมผสาน (assimilate) กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว ตัวอย่าง เช่น โรงเรียนอาจจะเริ่มต้นสอนภาษาอังกฤษด้วย the simple present tense and the present continuous tense เรียงกันเป็นลำดับ โดยให้ผู้เรียนมีความรู้แต่ละเรื่องอย่างดีก่อนจึงจะขึ้นเรื่องใหม่ แต่ในชีวิตจริงเมื่อผู้เรียนพูดคุยกับผู้อื่น ฟังหรืออ่านหนังสือเล่มอื่น tenses ต่าง ๆ จะปรากฏคละกันไป หรือเมื่อผู้เรียนต้องการจะพูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต หรือแผนที่จะทำในอนาคต ผู้เรียนคิดวิธีการสื่อสารของตนเอง เป็นการขยายกฎเกณฑ์ที่ตนรู้อยู่แล้วไปใช้ในที่อื่นนอกเหนือออกไปภาษาในลักษณะนี้เรียกว่า playground English

3. Strategies of avoidance คือความพยายามเลี่ยงที่จะไม่พูดหรือเขียนในสิ่งที่ตนไม่รู้ ผู้พูดหรือผู้เรียนจะหลีกเลี่ยงไม่พูดในหัวข้อที่เขาไม่รู้อาจจะใช้ภาษาอย่างไร หรืออาจจะละข้อความใดข้อความหนึ่งออกไปในขณะที่กำลังพูด เพราะหาคำที่มีความหมายตรงตามที่ต้องการไม่ได้

4. Strategies of paraphrasing คือ กลวิธีการถ่ายทอดใจความมาสู่ประโยคที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน หรือผู้พูดอาจจะสลับเปลี่ยนมาใช้ภาษาแม่เมื่อไม่มีทางเลือกอื่น

กลวิธีในการสื่อสารเป็นความพยายามอย่างมีระบบของผู้เรียนที่ต้องคำนึงถึงทั้งรูปแบบ (form) และจุดประสงค์ของเนื้อหา (function) ของสิ่งที่ต้องการจะแสดงออก ความพยายามใช้ให้ถูกต้องเพื่อการสื่อความหมายที่ดี คำพูดหรือข้อเขียนที่แสดงออกมามี

ความแตกต่างกันตามลีลาที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุดิบ หรือข้อมูลทางภาษาที่ผู้พูดแต่ละคนเก็บไว้ในสมองประกอบกับความสามารถในการทรงจำและระลึกใช้สิ่งต่างกันไปในแต่ละบุคคล

โดยทั่วไปกลวิธีในการสื่อสาร (communication strategies) เป็นวิธีการที่ผู้เรียนใช้ควบคู่กันไปกับกลวิธีการเรียนรู้ (learning strategies) ผู้เรียนต้องอาศัยสิ่งที่ตนเรียนรู้แล้วช่วยในการสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน หลังจากนั้นจึงใช้กลวิธีในการสื่อสารช่วยให้การติดต่อทำความเข้าใจกันบรรลุเป้าหมาย

อรุณี (2532) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาแรกนั้นจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติกับเด็กทุกคน หากเด็กคนนั้นไม่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือทางสมองและเด็กสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างได้ แต่ การเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นไม่ได้เกิดขึ้นง่ายด้ายกับทุกคน เหมือนการเรียนรู้ภาษาแรก ถึงแม้ว่าในบางครั้งจะมีช่วงเวลาการเรียนรู้มากกว่าคนอื่น ๆ และจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะมีปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สอง เช่น อายุ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในทางวิชาการว่า คนอายุน้อยสามารถเรียนภาษาได้ดีกว่าคนอายุมาก นอกจากนี้บุคลิกของแต่ละคนก็มีส่วนในการเรียนภาษาที่สอง คนที่มีความมั่นใจในตนเองสูงจะเรียนภาษาได้ดีเพราะมีความกล้าที่จะใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิด เป็นต้น

Krashen และ Terrel (1983) ได้เสนอสมมุติฐานเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่สอง มีใจความสรุปได้ ดังนี้

1. The acquisition learning hypothesis สมมุติฐานนี้มีความสำคัญอยู่ที่ความแตกต่างระหว่าง learning กับ acquisition ที่ว่า การเรียนภาษาที่เป็นแบบไม่เป็นธรรมชาติ (learning) เน้นหนักไปในเรื่องการเรียนรู้กฎเกณฑ์ตัวภาษาและความถูกต้องในการใช้ภาษา ในขณะที่การเรียนภาษาแบบธรรมชาติ (acquisition) เป็นการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับภาษาแรก และมีการแก้ความไม่ถูกต้องของภาษาเมื่อจะก่อให้เกิดความสับสนในการสื่อสารเท่านั้น

2. The natural order hypothesis สมมุติฐานนี้กล่าวว่า การเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาจะเป็นไปตามลำดับก่อนหลังตามธรรมชาติ และลำดับขั้นตอนเหล่านี้จะเกิดขึ้นคล้ายคลึงกันสำหรับผู้เรียนทุกคน ดังนั้น จึงไม่มีประโยชน์ที่ผู้สอนจะเริ่มสอนหรือแก้ข้อผิดของกฎเกณฑ์บางอย่างในขณะที่ผู้เรียนยังไม่อยู่ในขั้นที่จะรับรู้กฎเกณฑ์นั้น ๆ ได้

3. The monitor hypothesis สมมุติฐานนี้กล่าวว่า การใช้ภาษาที่สองในการสื่อสารนั้นมุ่งหมายไปที่ว่าจะกล่าวอะไร (เนื้อหา) มากกว่าจะกล่าวอย่างไร (ตัวภาษา)

และเรานำความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ภาษามาใช้เพื่อตกแต่งหรือตรวจแก้ให้ถูกต้องเหมาะสมขึ้น โดยไม่ได้ช่วยให้ใช้ภาษาได้คล่องขึ้น และการตรวจแก้ก็จะเกิดขึ้นได้ภายใต้เงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

3.1 ผู้ใช้ภาษามีเวลาเพียงพอสำหรับการตรวจแก้ แต่การที่จะเสียเวลาคำนึง กฎไวยากรณ์อาจทำให้การสื่อสารไม่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วเป็นธรรมชาติ

3.2 ผู้ใช้ภาษาต้องให้ความสนใจในเรื่องรูปแบบและความถูกต้องภาษา ซึ่งขัดกับความเป็นจริงผู้ใช้ภาษาสนใจเฉพาะว่าจะพูดอะไร ไม่ใช่พูดอย่างไร

3.3 ผู้ใช้ภาษาต้องรู้กฎเกณฑ์ของภาษา อย่างไรก็ตาม ไม่มีผู้ใดสามารถรู้หรือจำ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของภาษาที่เรียนรู้ได้ทั้งหมด

สมมุติฐานข้อนี้ไม่ได้กล่าวว่า การเรียนภาษาแบบธรรมชาติจะไม่สามารถช่วยให้ผู้ใช้ ภาษาแก้ไขภาษาของตนได้ เพียงแต่กล่าวว่า การเรียนกฎเกณฑ์ของภาษานั้นช่วยได้เฉพาะ การตรวจและแก้ไขภาษาเท่านั้น ผู้เรียนไม่สามารถทำการเรียนรู้แบบนี้มาสร้างภาษาขึ้นใช้ได้

4. The input hypothesis สมมุติฐานนี้กล่าวว่า มนุษย์เรียนรู้ภาษาเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลาจากภาษาที่ตนได้รับฟังหรืออ่านได้เข้าใจ เช่น เด็กเรียนภาษาแรกจากการได้ฟังสิ่งที่ ผู้ใหญ่พูดกับตน โดยภาษาของผู้ใหญ่จะมีทั้งศัพท์และกฎเกณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งผู้ใหญ่ใช้ใน ข้อความ (context) รอบ ๆ ตัวเด็ก หรือใช้ข้อมูลนอกเหนือตัวภาษา เช่น ท่าทางต่าง ๆ เข้า มาช่วย จึงทำให้เด็กเข้าใจได้แล้วสามารถเรียนรู้ภาษาได้โดยไม่รู้ตัว ผู้เรียนภาษาที่สองก็เรียนรู้ ภาษาได้จากข้อมูล (input) ทางภาษาที่ได้รับซึ่งจะมีระดับสูงกว่าความรู้เดิมของผู้เรียนเล็กน้อย เท่ากับผู้เรียนก้าวจากระดับ 1 คือ ความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่ในปัจจุบัน ไปสู่ระดับ ที่เหนือกว่าระดับความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่ในปัจจุบันหนึ่งขั้น โดยใช้บริบทและ ข้อมูลนอกเหนือตัวภาษาเข้าช่วยในการทำความเข้าใจ

5. The affective - filter hypothesis สมมุติฐานนี้กล่าวว่า ทักษะคิดเป็นตัวแปรที่มี ผลกระทบต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนแบบธรรมชาติ เพราะผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจะมีแรงจูงใจในการเรียนและมีจิตใจไม่ว่าวุ่น จึงพร้อมที่ จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น

4. การสอนภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กเล็ก

ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นมีปัจจัยหนึ่งเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันอย่างมาก ตลอดมา คือ อายุของผู้เริ่มเรียน นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

Michel (อ้างถึงใน กันยา, 2526) ให้ความเห็นว่ายิ่งให้เด็กเรียนภาษาต่างประเทศเร็วขึ้นเท่าใดจะทำให้มีความสามารถในการเรียนรู้ภาษามากขึ้นเท่านั้น เหตุผลที่สนับสนุนการเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศตั้งแต่เยาว์วัยมีดังนี้

1. เด็กเล็กจะสามารถเลียนเสียงและออกเสียงที่ไม่คุ้นเคยได้ดีกว่าเด็กโต หรือผู้ใหญ่ แม้ว่าจะไม่เข้าใจความหมายของเสียงเหล่านั้น ดังนั้น การให้เด็กเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศตั้งแต่อายุน้อยจะทำให้ออกเสียงได้ชัดเจน
2. เด็กเล็กจะวิเคราะห์ภาษาใหม่น้อยกว่าเด็กโต จึงสามารถเรียนภาษาพูดได้ดีกว่า เด็กเล็กจะยอมรับการฝึกภาษา (drills) ซึ่งเป็นนิสัยที่จำเป็นในการเรียน
3. การเรียนภาษาต่างประเทศตั้งแต่เยาว์วัยทำให้มีระยะเวลานานพอที่จะทำให้ประสบความสำเร็จและมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษานั้น ประกอบกับทั้งเด็กเล็กยังไม่มีอคติในการเรียนภาษาใหม่เหมือนผู้ใหญ่
4. เด็กเล็กสามารถรับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาโดยไม่มีข้อรังเกียจ ทำให้มีโอกาสในการพัฒนาความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อภาษานั้น

อัจฉรา และคณะ (2525) ได้ศึกษาความถนัดในการเรียนภาษา ทักษะคิดและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่างชั้นกัน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความถนัดและทัศนคติต่อการเรียนการสอนสูงสุด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทัศนคติต่อชนชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษ และมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงสุด ส่วนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษนั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถโดยเฉลี่ยสูงกว่า อีกสองกลุ่มในเกือบทุกทักษะ และผู้เริ่มเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถใกล้เคียงกัน ซึ่งในเรื่องนี้คณะผู้วิจัยได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในการสัมมนาทางวิชาการของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (ศึกษานิเทศคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2533) โดยไม่ยืนยันว่าการเริ่มสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 จะไม่เหมาะสม โดยเฉพาะการสอนในโรงเรียนเอกชน นอกจากนั้นการที่จะหาข้อยุติว่าควรจะเริ่มเรียนเมื่อใดคงไม่ได้ เพราะแม้แต่ในประเทศเองก็ไม่มีข้อยุติดังกล่าว ต้องทำการวิจัยอย่างลึกซึ้งและมีขอบเขตที่แน่นอน

Vilke (1982) มีแนวคิดที่สนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศตั้งแต่ยังเล็ก โดยสรุปว่า การเรียนภาษาเป็นการขยายโอกาสรับรู้ทางวัฒนธรรม ช่วยให้เกิดความเข้าใจในบุคคลอื่น และมีผลดีต่อการดำรงชีวิตในระยะยาว ในเรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะกลายเป็นแรงกระตุ้นที่ดีต่อการเรียนขั้นต่อ ๆ ไป โดยเฉพาะผลที่มีต่อการออกเสียงจะทำให้มีพื้นฐานที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศจนตลอดชีวิต เด็กที่เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศตั้งแต่อายุน้อย

จะสามารถเข้าใจภาษานั้นได้ดีเท่าเทียมกันกับการเรียนรู้ภาษาแม่เนื่องจากเขาได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาที่เรียน โดยมองเห็นสิ่งลงไปจากตัวภาษาไปจนถึงวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งจะมีส่วนเสริมกลับทำให้เขาเกิดความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมของตนเองเช่นเดียวกัน

Schmid - Schonbein (1982) กล่าวว่าการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กเล็กควรเน้นที่การใช้ภาษามากกว่าคะแนนจากการวัดผล และควรมีจุดประสงค์การเรียนรู้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความรู้สึกกระตือรือร้นในการเรียนภาษาเป้าหมายจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะสนุกสนานพึงพอใจสำหรับเด็ก
2. เพื่อจัดโอกาสหลาย ๆ รูปแบบอย่างมีความหมายให้เด็กได้สังเกตระบบเสียงควบคู่ไปกับระบบไวยากรณ์และคำศัพท์พื้นฐาน
3. เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นของเด็กที่เขาสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อการสื่อสารได้

5. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาในปัจจุบันมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่สามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้ สามารถสร้างและเข้าใจประโยคต่าง ๆ รวมไปถึงการนำความรู้ไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การมีความเข้าใจและใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมนี้เรียกว่า สมรรถวิสัยในการสื่อสาร (communicative competence)

สมรรถวิสัยในการสื่อสาร (communicative competence)

นักภาษาศาสตร์หลายท่านได้กล่าวถึงสมรรถวิสัยในการสื่อสาร รวมทั้งองค์ประกอบของสมรรถวิสัยในการสื่อสาร ดังนี้

Hymes (1999) ได้กล่าวถึงสมรรถวิสัยในการสื่อสารว่าไม่สามารถแยกอิสระออกจากสมรรถวิสัยทางด้านภาษา (linguistic competence) กล่าวคือ ถ้าเราใช้ภาษาโดยไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์อาจทำให้ประโยคหรือข้อความที่เราผลิตออกมานั้นคลุมเครือ ไม่สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน และเช่นเดียวกันถึงแม้ว่าเราจะใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์แต่ใช้ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ก็อาจทำให้การสื่อสารล้มเหลวได้

เช่นกัน นอกจากนี้เขายังได้เสนอแนะองค์ประกอบของสมรรถวิสัยในการสื่อสารว่าต้องการประกอบด้วยความรู้และความสามารถดังต่อไปนี้

1. รู้ว่าประโยคที่ผลิตออกมานั้นถูกต้องหรือเป็นไปตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์หรือไม่ เช่น เมื่อเห็นประโยค The was cheese green. ก็รู้ทันทีว่าประโยคนี้ไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์

2. รู้ว่าประโยคที่ผลิตออกมานั้นมีความหมายที่ใช้กันอยู่จริงหรือเป็นที่ยอมรับ เช่น ประโยค “ the mouse the cat the dog the man married beat chased ate had white tail” ประโยคนี้อาจเป็นไปได้ในทางไวยากรณ์ แต่ไม่เป็นที่ยอมรับเพราะซับซ้อนเกินไปและเราไม่พูดประโยคเช่นนี้ในสภาพจริง ๆ

3. รู้ว่าประโยคนั้น ๆ ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพสังคม คือ รู้ว่าประโยคนั้นควรจะพูดกับใคร ในสถานการณ์ใด

4. รู้ว่าประโยคนั้น ๆ เป็นภาษาที่ใช้กันจริงโดยเจ้าของภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถพูดหรือแสดงออกทางภาษาได้เหมือนเจ้าของภาษา เพราะบางครั้งประโยคอาจถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์แต่ไม่นิยมใช้กัน

Mendelson (1980) ได้กล่าวเสริม Hymes ว่าในเรื่องสมรรถวิสัยในการสื่อสารนั้น ผู้เรียนควรจะมีความรู้เพิ่มเติม ดังนี้

1. ความรู้ในเรื่องความแตกต่างระหว่างรูปแบบและหน้าที่ภาษา (the distinction between form and function) ในการสนทนานั้นผู้พูดมักจะมีเจตนาในการพูด ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของภาษา และอาจแสดงออกมาในรูปแบบภาษาได้หลายแบบ เช่น ประโยค There's a piece of paper on the floor. และ Pick up the paper . ประโยคทั้งสองนี้แสดงเจตนาอย่างเดียวกันของผู้พูด

2. ความเหมาะสมของภาษา (appropriateness of language) จะต้องมีความรู้ในการเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และสามารถเลือกใช้ภาษาที่เป็นทางการได้ถูกต้องตลอดจนสามารถใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสื่อกลาง กล่าวคือ ภาษาเขียนก็ต้องใช้อีกรูปแบบหนึ่งซึ่งจะแตกต่างจากภาษาพูด

3. โครงสร้างของข้อความ (discourse structure) คือ จะต้องมีความรู้ในเรื่องของลักษณะของภาษาที่ประกอบเข้าเป็นข้อความที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

4. องค์ประกอบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาแต่มีส่วนช่วยในการสื่อสาร (paralinguistic features of communication) กล่าวคือ จะต้องมีความรู้ในเรื่องของภาษา ท่าทาง สีหน้า ระดับเสียงหนักเบา การใช้สายตา การหยุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีส่วนช่วยในการสื่อสารอย่างมาก และจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละสังคมซึ่งก็ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ

Savignon (1978) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของสมรรถวิสัยในการสื่อสารว่าจะต้องประกอบด้วยความรู้และความสามารถดังต่อไปนี้

1. รู้ว่าประโยคที่ผลิตออกมานั้นถูกต้องหรือเป็นไปได้ตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์หรือไม่
2. รู้ว่าประโยคที่ผลิตออกมานั้นมีความหมายตามที่ใช้อยู่จริงหรือเป็นที่ยอมรับหรือไม่
3. รู้ว่าประโยคนั้น ๆ เหมาะสมกับสภาพสังคมหรือไม่ คือ เหมาะสมที่จะพูดกับใคร พูดถึงใคร ในสถานการณ์ใด
4. รู้ว่าเจ้าของภาษาต้องการสื่อความหมายที่แท้จริงว่าอย่างไรในบริบทหนึ่ง ๆ

Canale และ Swain (1980) ให้ความเห็นว่าผู้ที่มีสมรรถวิสัยในการสื่อสารควรมีสมรรถวิสัย 4 ประการดังต่อไปนี้คือ

1. สมรรถวิสัยทางกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษา (grammatical competence) คือมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้าง ความหมาย และระบบเสียง โดยหมายรวมถึงความสามารถในการนำกฎเกณฑ์นั้น ๆ มาใช้ให้เป็นที่เข้าใจ

2. สมรรถวิสัยทางกฎเกณฑ์การใช้ภาษาในสังคม (sociolinguistic competence) คือมีความสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามระเบียบวิธีของการใช้ภาษาและการปฏิบัติตนในการใช้ภาษา เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคม เช่น วัฒนธรรม ฐานะ และบทบาทของผู้สื่อและผู้รับภาษา เป็นต้น

3. สมรรถวิสัยในการตีความ (discourse competence) คือความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายรวมซึ่งเป็นจุดประสงค์ของการสื่อสารข้อความ ในการนี้จำเป็นต้องใช้ความรู้หลายด้าน เช่น กฎเกณฑ์ภาษา วัฒนธรรม ความรู้รอบตัว และประสบการณ์ชีวิตรวมถึงเจตนาและค่านิยมของผู้ใช้ภาษาด้วย

4. สมรรถวิสัยในกลวิธีการสื่อความหมาย (strategic competence) คือความสามารถในการดำเนินการสื่อสารได้อย่างราบรื่น ซึ่งต้องการทั้งส่วนที่เป็นภาษาและนอกเหนือจากภาษา ได้แก่ การพูดซ้ำ การลงเล การเดา การเปลี่ยนน้ำเสียง การใช้ท่าทาง เป็นต้น

นอกจากนี้ อมรา (2524) ได้สรุปความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์ที่สนใจในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องประกอบด้วยความรู้ 5 ประการคือ

1. ความรู้เกี่ยวกับกฎไวยากรณ์ของภาษา (rules of grammar) ซึ่งเริ่มตั้งแต่หน่วยเสียง หน่วยคำที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย และหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่มีขนาดใหญ่ซึ่งได้แก่ ประโยค ตลอดจนถึงความหมายของคำและประโยค

2. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มสังคมและสถานการณ์ (socio-cultural rules of use) ซึ่งแตกต่างกันในการสอนภาษาเพื่อสื่อความหมายจึงต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ สภาพการณ์ และสถานการณ์

3. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (rules of discourse) นักภาษาศาสตร์บางท่านได้แยกกฎของความสัมพันธระหว่างประโยคออกเป็น 2 ประเภทคือ ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามหลักภาษา (cohesion) และความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามความหมาย (coherence) อย่างไรก็ตาม กฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคนี้จะเน้นเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามหลักภาษา (cohesion) เท่านั้น

4. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่ว่ารูปลักษณะของภาษามีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด (probability rules of occurrence) ความรู้เหล่านี้เป็นความรู้ที่เจ้าของภาษามีอยู่แล้ว เช่น ภาษาที่ปรากฏในแต่ละบริบทนั้นมักจะมีรูปลักษณะภาษาที่ไม่จำเป็น (redundant) และรูปลักษณะภาษาที่จำเป็นก็มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากและเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจบริบทที่ปรากฏอยู่

5. กลวิธีพลิกแพลงภาษาเพื่อการสื่อสาร (communication strategies) เช่น การหลีกเลี่ยงใช้ภาษาที่ผู้เรียนยังไม่ได้เรียนหรือยังไม่มี ความชำนาญพอที่จะใช้ ไปใช้รูปภาษาอื่นที่เรียนแล้วและความชำนาญในการใช้มากกว่า เป็นต้น

สรุปได้ว่าความสามารถในกฎเกณฑ์ของภาษาแต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อความหมายได้ ทั้งนี้ เพราะความสามารถในการสื่อความหมายนั้นหมายรวมทั้งความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้น จึงมีผู้รู้หลายท่านเสนอว่าการสอนภาษาควรเน้นที่หน้าที่ (function) ของภาษา

หน้าที่ของภาษา หมายถึง การรวมเอาหัวข้อเรื่องที่เหมือนกันรวมกลุ่มเข้าไว้ตามหน้าที่ในรูปของหน่วยต่าง ๆ โดยมีชื่อเรื่อง เช่น การทักทาย การขอร้อง การเชิญ ฯลฯ การรวมกลุ่มนี้ทำให้สิ่งที่กระจัดกระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาถูกนำมารวบรวมไว้ตามหน้าที่ของภาษา (Johnson, 1982)

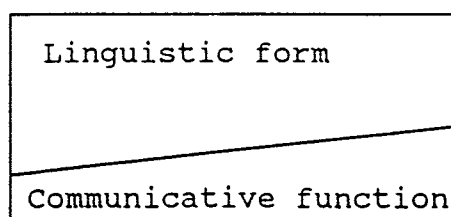
Halliday (อ้างถึงใน Brown, 1980) ได้แบ่งหน้าที่ของภาษาออกเป็น 15 หมวดหมู่ ดังนี้

1. Greeting, parting, inviting, accepting
2. Complimenting, congratulating, flattering, reducing, charming, bragging
3. Interrupting

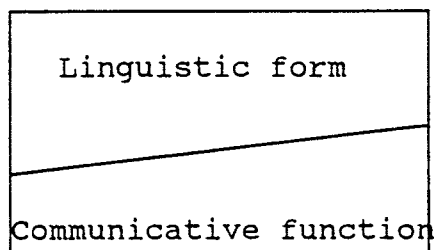
4. Requesting
5. Evading, lying, shifting, blaming, changing the subject
6. Criticizing, reprimanding, ridiculing, insulting, threatening, warning
7. Complaining
8. Accusing, denying
9. Agreeing, disagreeing, arguing
10. Insisting, suggesting, reminding, asserting, advising
11. Reporting, evaluating, commending
12. Commanding, ordering, demanding
13. Questioning, probing
14. Sympathizing
15. Apologizing, making excuses

ในการสอนภาษาตามแนวคิดของ Halliday นั้น ครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจว่าหน้าที่ของภาษามีอะไรบ้าง และดำเนินการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหน้าที่ของภาษาเป็นหลัก มิใช่ดำเนินการสอนเพียงยี่ดรูปแบบของภาษาเท่านั้น แต่การเสนอแผนการสอนที่เน้นหน้าที่ของภาษาเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริงนี้มีได้หมายความว่าไม่ให้ความสำคัญกับโครงสร้างของประโยคเลยทีเดียว Yalden (1983) ได้เสนอหลักแห่งความสมดุลในการจัดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้เป็นลำดับดังนี้

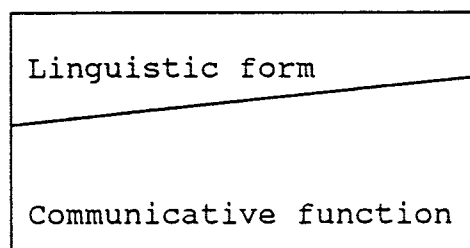
1. การสื่อสารระดับต้น มีสัดส่วนของโครงสร้าง (linguistic form) มากกว่าหน้าที่ของภาษา (communicative function) กล่าวคือเริ่มต้นด้วยการสอน grammar และ pronunciation แต่เป็นการสอนอย่างมีความหมายโดยการนำโครงสร้างนั้น ๆ มาใช้จริง
- ในลักษณะการจัดเข้าเป็นหน่วยในหน้าที่ของภาษาและฝึกทักษะพูด

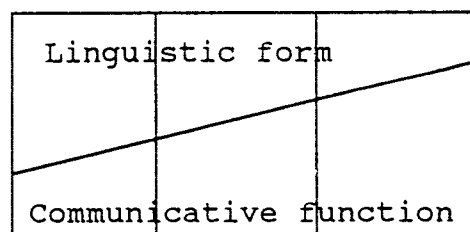
2. การสื่อสารระดับกลาง ยังคงยึดโครงสร้างไวยากรณ์ (linguistic form) เป็นสิ่งสำคัญ แต่เพิ่มการนำไปใช้สื่อสารในทักษะอื่น ๆ และให้ความสำคัญกับขอบเขตของไวยากรณ์นั้น (textual area) คือ แสดงให้เห็นหน้าที่และระดับของประโยคไวยากรณ์นั้นเมื่ออยู่ในบริบทที่ปรากฏในบทเรียน

3. การสื่อสารระดับสูง ระดับนี้ให้ความสำคัญกับหน้าที่ของภาษาที่ใช้ในการสื่อสารมากขึ้น และมีสัดส่วนของโครงสร้างไวยากรณ์น้อยลง

รูปแบบของการจัดการสอนทั้ง 3 ระดับจะประสานติดต่อกันเห็นได้ชัดเจน ดังนี้

โครงสร้างไวยากรณ์และหน้าที่ของภาษามีความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง เป็นสัดส่วนต่อกัน กล่าวคือในระดับเริ่มแรกต้องมีความรู้ในโครงสร้าง ส่วนในระดับสูงขึ้นมาต้องใช้ภาษาในการสื่อสารได้มากขึ้น และนักเรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ในลักษณะ cyclic คือ นักเรียนระดับต่ำและระดับสูง เรียนหัวข้อภาษาร่วมกัน แต่แตกต่างกันที่ระดับของประโยคและสถานการณ์ที่เหมาะสมกับระดับอันเป็นการศึกษาที่มีความต่อเนื่อง จึงสามารถเพิ่มพูนความสามารถของการใช้ภาษาให้กับนักเรียนตามลำดับประสบการณ์ของการเรียนรู้

6. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สุพิน (2530) ได้เสนอแนะว่า แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นมี 2 ประเภท คือ

1. ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
 2. ยึดครูเป็นศูนย์กลาง
- กิจกรรมการเรียนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีลักษณะดังนี้
- 1.1 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักกลไกของการทำงานร่วมกัน
 - 1.2 เป็นกิจกรรมเพื่อสอดคล้อง และส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน โดยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเอง
- ครูจึงมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน คอยส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติกิจกรรม และทำให้บรรยากาศของการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี

จากแนวความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สมถวิล (2528) ได้สรุปถึงหลักการของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังนี้

1. Learner centered ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งอาจจะจัดอยู่ในรูปของ pair work หรือ group work
2. Task oriented การเรียนภาษา เกิดจากการร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ กิจกรรมทางภาษาจะต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีสภาพการณ์ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดและเป็นกิจกรรมที่มีความหมาย
3. Information gap กิจกรรมหรือแบบฝึกจะมีลักษณะเป็นการหาข้อมูลเพิ่มเติม การจัดกิจกรรมให้มี information gap จะช่วยเป็นเครื่องกระตุ้นและทำให้เกิดการสื่อสาร
4. Language functions การสอนให้ความสำคัญในด้านความหมาย (meaning) และความสามารถในการสื่อสารอย่างคล่องแคล่ว (fluency) มีใช้รูปแบบ (form) และความถูกต้อง (accuracy) ดังนั้นการสอนจึงเน้นที่หน้าที่ของภาษา
5. Authentic language test การทดสอบจะต้องเป็นการทดสอบการใช้ภาษาจริง ๆ มิใช่เป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาษา

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำเป็นที่จะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดสภาพการณ์ที่ต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียน ซึ่ง Morrow (1981) ได้กล่าวถึงหลักการของแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่ามีทั้งหมด 5 หลักการสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนรู้ว่าตนกำลังทำอะไร (know what you are doing) คือ รู้ถึงจุดประสงค์ของการเรียนว่าจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรในการสื่อสาร เช่น สามารถอ่านคำแนะนำ เขียนจดหมาย หรือสามารถถามทิศทางได้

2. ส่วนรวมทั้งหมดของภาษาสำคัญกว่าส่วนย่อย ๆ หลายส่วนรวมกัน (the whole is more important than the sum of the parts) หมายความว่า ความเข้าใจในการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ไม่ใช่คำนึงถึงแต่เพียงรูปแบบที่ถูกต้องของประโยคที่สื่อสารเท่านั้น

3. กระบวนการสื่อสารมีความสำคัญเท่าเทียมกันกับรูปแบบของภาษา (the processes are as important as the form) หลักการนี้ถือว่าการจะพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนจะต้องจัดสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับการสื่อสารจริงให้มากที่สุด Morrow ได้แนะนำรูปแบบของการสื่อสารดังต่อไปนี้

3.1 การเกิดช่องว่างทางด้านข้อมูล (information gap) การสื่อสารในชีวิตจริงจะเกิดขึ้นต่อเมื่อฝ่ายหนึ่งต้องการรู้ข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น ครูจึงควรสร้างสถานการณ์ที่เป็นการเกิดช่องว่างทางด้านข้อมูลขึ้น เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปิดช่องว่างนั้น

3.2 การเลือก (choice) ในการสื่อสารจริงนั้นผู้พูดสามารถเลือกได้ว่าจะพูดอะไรและจะใช้รูปแบบภาษาใด ครูจึงควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกใช้ภาษาตามความต้องการของตน

3.3 ข้อมูลย้อนกลับ (feed - back) ในการสื่อสารกันผู้พูดจะมีจุดมุ่งหมายไว้ในใจแล้วว่าตนต้องการอะไร ดังนั้น ถ้าได้รับการโต้ตอบตรงตามความต้องการหรือจุดประสงค์นั้นย่อมแสดงว่าการสื่อสารนั้นประสบความสำเร็จ

4. การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติ (to learn it, do it) ครูควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกฝน เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการปฏิบัติจริง

5. สิ่งผิดพลาดทั้งหลายไม่ใช่สิ่งผิดเสมอไป (mistakes are not always a mistake) หลักการนี้กล่าวว่าครูไม่ควรเคร่งครัดในข้อผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของนักเรียนถ้าความผิดนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร เพราะอาจทำให้ผู้เรียนขาดความเชื่อมั่นได้

จะเห็นได้ว่า แนวคิดของ Morrow นั้นได้เน้นความสำคัญของการเกิดช่องว่างทางด้านข้อมูลและมีความเห็นว่าน่าจะได้นำหลักการนี้ไปเป็นหลักการพื้นฐานในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ซึ่งได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบของการจัดกิจกรรมประเภท *Information gap* ไว้เช่นเดียวกัน โดย Johnson (1982) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารไว้ 5 ประการดังนี้

1. The information transfer principle การถ่ายโอนข้อมูลเกิดขึ้นอยู่เสมอในชีวิตประจำวันของเรา ดังนั้นในการสอนครูจึงควรจัดกิจกรรมโดยยึดหลักความเข้าใจข้อมูลและรู้จักถ่ายทอดข้อมูลจากทักษะหนึ่งไปสู่อีกทักษะหนึ่งได้ เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติให้เลขานุการของสโมสรแห่งหนึ่งได้อ่านจดหมายของผู้สมัครสมาชิก แล้วนำข้อมูลมารอกในใบสมัครแทนผู้สมัคร หรือฝึกการฟังโดยให้นักเรียนฟังบทสนทนาของตำรวจกับนักท่องเที่ยวน แล้วกรอกชื่อสถานที่ต่าง ๆ ที่ตำรวจพูดถึงลงในแผนภูมิ ส่วนการเขียนนั้นอาจใช้หลักการถ่ายโอนข้อมูลจากตารางหรือโน้ตย่อไปสู่การเขียนข้อความหรือการเขียนจดหมายก็ได้

2. The information gap principle การสื่อสารในชีวิตจริงจะเกิดขึ้นต่อเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ทราบข้อมูล หลักการนี้จะก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือข่าวสารซึ่งกันและกัน เป็นการช่วยให้การสื่อสารมีเหตุผลสมจริงและเป็นการปิดช่องว่าง (to bridge the gap) ของการสื่อสารนั้นประโยชน์ของหลักการนี้คือการพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (fluency) และความสำเร็จจะวัดได้จากความสามารถในการรับข่าวสารข้อมูลซึ่งผู้เรียนอาจใช้ภาษาตั้งแต่ไม่เป็นทางการหรือไม่ถูกต้องตามไวยากรณ์ จนกระทั่งสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎหรือระเบียบของสังคมได้

3. The jigsaw principle หลักการนี้จะเป็นการผสมผสานกันระหว่าง information transfer และ information gap โดยกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำนั้นจะแตกต่างกันในการฝึกทักษะแต่มีเนื้อหาเดียวกันแล้วนักเรียนจะแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อทำงานให้สำเร็จ เช่น นักเรียนคนที่ 1 ถ่ายโอนข้อมูลจากสัญลักษณ์เป็นข้อความ ส่วนนักเรียนคนที่ 2 ถ่ายโอนข้อความเป็นสัญลักษณ์ แล้วทั้งสองฝ่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

4. The task dependency principle หลักการนี้ยึดหลักการพึ่งพาอาศัยข้อมูลซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดการสื่อสารได้ ในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกจะมีลักษณะที่กำหนดให้นักเรียนทำงานของตนให้สำเร็จขั้นหนึ่งก่อน แล้วให้นักเรียนสองคนพึ่งพาอาศัยแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันเพื่อทำงานขั้นต่อไป ซึ่งถ้าในขั้นแรกแต่ละฝ่ายทำงานไม่ถูกต้องผลงานต่อมาจะล้มเหลว ความสำคัญของกิจกรรมนี้เน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างถูกต้องเพื่อลดความผิดพลาดในการใช้ภาษาในชีวิตจริง เพราะในสภาพที่เป็นจริงนั้น การสื่อสารที่ผิดจะแก้ไขได้ยาก เช่น ถ้ามีคนถามทิศทางแล้วเราให้ข้อมูลผิดอาจทำให้เขาหลงทางได้

5. The correction for content principle หลักการนี้ต้องใช้ประกอบกับทุกหลักการที่กล่าวมา คือ ต้องมีการตรวจสอบหลังจากนักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้วว่าการรับการถ่ายทอดข้อมูลนั้น ๆ ถูกต้องหรือไม่ การตรวจสอบนี้อาจทำโดยครูหรือนักเรียนก็ได้ และต้องไม่ใช่การตรวจแก้ไวยากรณ์ แต่เป็นการตรวจแก้ในกรณีที่จะผิดความหมายในการสื่อสารเท่านั้น

นอกจากนี้ Littlewood (1981) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารสองประการด้วยกัน คือ

1. Functional communication activities เป็นกิจกรรมที่มีจุดประสงค์ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้บุคคลอื่นทราบอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเน้นหน้าที่ของภาษาเป็นหลักและความสำคัญของผู้เรียนจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการสื่อสารในสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การใช้ภาษาเพื่อแก้ไขปัญหบางอย่างหรือใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันแต่ยังไม่เน้นการสื่อสารที่ถูกต้องเหมาะสมตามสถานภาพของสังคมมากนักแนวคิดที่เป็นพื้นฐานสำคัญของกิจกรรมลักษณะนี้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อเปิดช่องว่างทางด้านข้อมูล ตัวอย่าง เช่น การหาความแตกต่างของรูปภาพโดยการตั้งคำถามเพื่อขอทราบข้อมูลจากเพื่อน การสื่อสารโดยใช้รูปภาพโดยการวาดภาพให้เหมือนกับภาพที่เพื่อนมีอยู่ การเรียงลำดับเรื่องโดยการฟังเรื่องแล้วเรียงลำดับภาพให้ถูกต้อง การหาข้อมูลที่ขาดหายไปโดยใช้แบบสอบถาม การหาข้อมูลมาช่วยแก้ปัญหา เป็นต้น

2. Social interaction activities เป็นกิจกรรมที่นอกจากจะเน้นเรื่องหน้าที่ของภาษาแล้ว ยังมุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ตามบทบาททางสังคมเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยที่ครูจะสมมุติสถานการณ์ทางสังคมขึ้น (social context) ให้เหมือนกับในชีวิตจริง และใช้การแสดงบทบาทสมมุติ (role - playing) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสภาพสังคมได้ดีที่สุด จุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมนี้คือให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกันอย่างมีความหมายมากกว่าจะเน้นด้านไวยากรณ์และโครงสร้าง

Paulston (1979) ได้เสนอรูปแบบของการจัดกิจกรรม 4 รูปแบบในการพัฒนาสมรรถวิสัยในการสื่อสาร พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. Social formulas and dialogues คือ การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกใช้บทสนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในสังคม เช่น การฝึกพูดทักทาย (greeting) การลาจาก (parting) การแนะนำตัว (introductions) การบ่น (complaints) เป็นต้น นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนให้ใช้รูปแบบภาษาในลักษณะต่าง ๆ รวมถึงการใช้ท่าทางให้เหมาะสม

ครูมีส่วนสำคัญในการอธิบายความหมายและการเลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสม และอาจจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ (role play) ให้นักเรียนทำด้วย

2. Problem solving activities เป็นกิจกรรมที่สมมุติสถานการณ์ให้นักเรียนแก้ปัญหา ครูจะให้นักเรียนแก้ปัญหาอย่างหนึ่งซึ่งจะมีแนวทางในการแก้ปัญหาให้นักเรียนเลือกหลาย ๆ อย่าง เช่น ให้นักเรียนวางแผนไปตั้งแคมป์ ครูให้สิ่งของต่าง ๆ ที่จะต้องใช้ในการตั้งแคมป์ แต่นักเรียนจะต้องเลือกสิ่งของบางอย่างที่จำเป็นเท่านั้น เพราะมีสถานการณ์บางอย่างบังคับ โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มปรึกษากันซึ่งจะเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนมีการสื่อสารกัน

3. Role play เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านพฤติกรรมบางอย่างต่อเพื่อน ซึ่งจะถูกจัดอยู่ในบทบาทต่าง ๆ กิจกรรม role play นี้อาจจะทำเพียงง่าย ๆ หรือเป็นกิจกรรมที่มีการควบคุมสูง หรืออาจไม่มีการควบคุมเลย ซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียน กิจกรรม role play นั้นประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ 1) สถานการณ์

2) บทบาทที่ให้ 3) สำนวนที่จะใช้พูด (useful expression) การใช้ role play ในระดับสูงควรที่จะให้ประสบการณ์พื้นฐานแก่นักเรียนก่อน เพราะจะไม่เกิดประโยชน์อะไรถ้านักเรียนจะแสดง role play ในสิ่งที่ตนเองไม่มีความรู้หรือประสบการณ์

4. Community oriented tasks คือ การฝึกใช้ภาษาของผู้เรียนโดยการใช้ภาษาที่เขาได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาภายนอกห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์สื่อสารที่เป็นจริง พร้อมทั้งยังได้รับข้อมูลที่เขาต้องการด้วย

นอกจากจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว Revell (1979) ก็ยังได้เสนอแนะเทคนิคบางประการที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมการสื่อสารที่มุ่งงานปฏิบัติได้ ดังนี้

1. การเน้นให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจถึงการใช้กิริยาท่าทาง เพราะการสื่อความหมายในการสื่อสารจริงนั้นมีทั้งการแสดงออกทางวาจา กิริยาท่าทาง รวมทั้งน้ำเสียงซึ่งแฝงอารมณ์และความรู้สึกด้วย

2. การนำสื่อของจริงมาสอน เช่น ข้าวจากหนังสือพิมพ์ บทความจากวารสาร แผนที่รายการอาหาร ตารางต่าง ๆ การ์ตูน เหล่านี้เป็นต้น

3. การใช้บัตรที่กำหนดบทบาทให้นักเรียนได้แสดง กล่าวคือ นักเรียนสองคนจะได้รับแจกบัตรที่บอกรายละเอียดหรือแสดงบทบาทที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น เขาจะไม่ทราบล่วงหน้าว่าคู่สนทนาจะพูดอะไร

4. การให้บทสนทนาประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็น recreational dialogue หรือ scripted-dialogue ให้นักเรียนได้ฝึก

5. การใช้คำถาม yes / no question ถามความเข้าใจในเรื่องที่ฟัง และควรใช้ wh-question เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจดีพอแล้ว เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นของเขา

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น ครูผู้สอนมีเทคนิคต่าง ๆ มากมายในการนำมาจัดกิจกรรม ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษากันอย่างจริง ๆ และยังช่วยสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน ซึ่งก็ย่อมทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความประสงค์

ส่วน สรณี และ วาริวรรณ (2527) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาว่ามี 3 รูปแบบคือ กิจกรรมเดี่ยว (individual work)

กิจกรรมคู่ (pair work) และกิจกรรมกลุ่ม (group work) กิจกรรมเหล่านี้อาจนำไปใช้ลักษณะเป็นกิจกรรมหลัก (main task) หรือเป็นกิจกรรมประกอบ (supplementary task) ก็ได้ ทั้งนี้ควรมีหลักการนำกิจกรรมเหล่านี้ไปใช้ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมมีลักษณะใกล้เคียงการสื่อความหมายในสถานการณ์ปกติ โดยควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1.1 กิจกรรมมีจุดมุ่งหมายเชิงการสื่อความหมาย (communication purpose) เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าต้องทำอะไรก่อนเริ่มกิจกรรม เช่น ฟังบทความเพื่อจดโน้ต อ่านข้อความเพื่อกรอกรายการหรือแผนภูมิ เป็นต้น

1.2 กิจกรรมทำให้เกิดความจำเป็นที่ต้องสื่อความหมาย กิจกรรมที่ดีควรมีการสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดความจำเป็นในการสื่อความหมายขึ้น โดยใช้หลักการให้ข้อมูลคนละตอนแก่ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม เช่น ให้ผู้เรียนมีแผนที่หรือตารางที่มีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ในตัวเอง จึงต้องการข้อมูลของผู้อื่นทำให้ข้อมูลที่ตนมีอยู่นั้นสมบูรณ์ หรือให้ผู้เรียนมีข้อมูลต่างชุดกันและจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกันเพื่อจะได้ข้อมูลครบถ้วน

1.3 กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามต้องการ เช่น เลือกรูปแบบของภาษา และ/หรือเนื้อหา เนื่องจากในสถานการณ์สื่อความหมายปกติ ทั้งผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะมีโอกาสเลือกการสื่อสารที่ตรงกับความต้องการของตน

1.4 กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการสื่อความหมาย ว่าประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว โดยการได้รับข้อมูลย้อนกลับ (feed - back) จากกันและกัน เช่น ผู้เรียนฝ่ายหนึ่งบอกวิธีพับกระดาษ ถ้าผู้ฟังสามารถปฏิบัติตามได้ผู้พูดก็จะทราบว่าการสื่อความหมายของตนประสบความสำเร็จ แต่ถ้าผู้ฟังทำตามไม่ได้ ผู้พูดก็จะหาวิธีการบอกใหม่เพื่อสื่อความหมายให้สำเร็จ

1.5 ภาษาที่ใช้ในกิจกรรมเป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง เหมาะสมกับสถานการณ์ในการสื่อความหมายปกติ ทั้งนี้ให้พิจารณาจากบทบาทของผู้สื่อความหมาย (role) เนื้อเรื่อง (topic) และสถานที่ (setting)

2. กิจกรรมควรเป็นไปตามหลักการเรียนรู้ (learning principles) โดยคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้คือ

2.1 กิจกรรมน่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพราะกิจกรรมเช่นนี้จะเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน วิธีการอาจทำได้โดยให้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา วิธีการ และลักษณะกิจกรรมหรือสังเกตปฏิกิริยาของผู้เรียน ขณะทำกิจกรรม

2.2 กิจกรรมมีลักษณะท้าทายในระดับที่เหมาะสม คือควรท้าทายเกินระดับความรู้ของผู้เรียนเล็กน้อยเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นในการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนจำเป็นต้องรู้ระดับของผู้เรียนเป็นอย่างดี

2.3 กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ กิจกรรมประเภทนี้จะช่วยเชื่อมโยงการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับโลกภายนอก ทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของกิจกรรมและทำให้เกิดแรงจูงใจในการสื่อสารมากขึ้น เท่ากับช่วยส่งเสริมทักษะการถ่ายโอน (transfer) ทำให้ผู้เรียนรู้จักนำสิ่งที่เรียนในห้องเรียนไปประยุกต์ใช้นอกห้องเรียน

2.4 กิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ในระดับสูงกว่าระดับความรู้ความจำและความเข้าใจ คือส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้นไป เช่น การตีความ การนำไปใช้ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ การอธิบาย การประเมินผล เป็นต้น

3. กิจกรรมเป็นไปตามหลักการสอน ซึ่งควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ

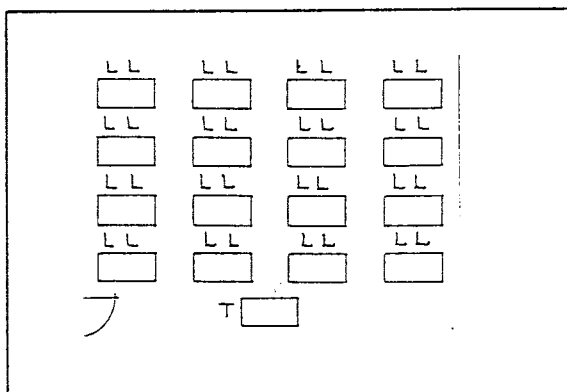
3.1 กิจกรรมสอดคล้องเหมาะสมกับบทเรียน ครูควรทราบจุดประสงค์ว่ากิจกรรมนั้น ๆ มุ่งหมายให้ผู้เรียนฝึกทักษะใด ฝึกหน้าที่หรือรูปแบบภาษาเช่นใด หรือมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร เพื่อจะได้พิจารณาจัดนำมาใช้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ตามกำหนดในบทเรียน

3.2 กิจกรรมเหมาะสมกับสถานการณ์การสอน ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะวัย ประสบการณ์ ระดับความสามารถของผู้เรียน ขนาดชั้นเรียน ลักษณะห้องเรียน เป็นต้น

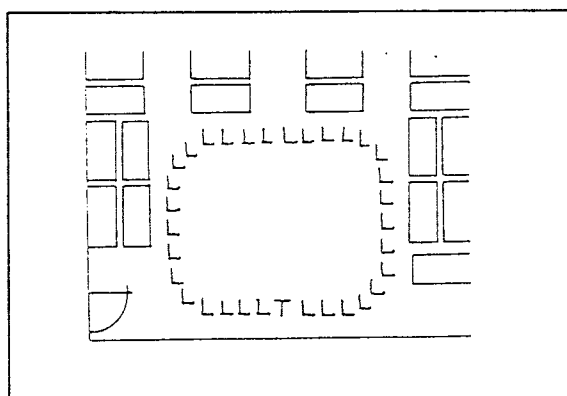
3.3 กิจกรรมต้องเหมาะสมกับความสามารถของผู้สอนในการควบคุมชั้นเรียน และให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในขณะทำกิจกรรม

7. การจัดชั้นเรียนเพื่อการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร

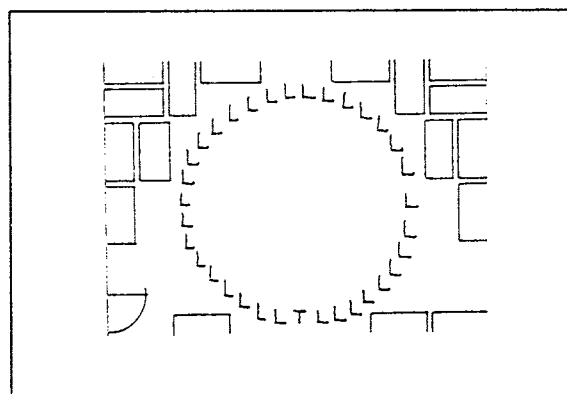
การจัดชั้นเรียนให้สัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน เพื่อการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่ง Golebioska (1990) ได้เสนอรูปแบบการจัดชั้นเรียนเพื่อการสื่อสารดังนี้

รูปแบบที่ 1 เป็นตัวอย่างการจัดชั้นเรียนนักเรียน 32 คน LL คือ นักเรียนที่นั่งที่โต๊ะของนักเรียน T คือ ครูอยู่ด้านหน้า

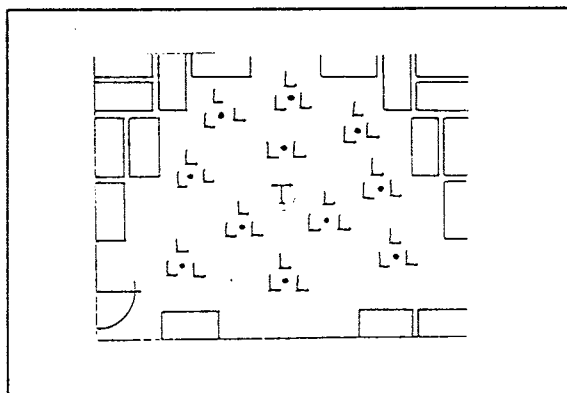

รูปแบบที่ 2 ห้องเรียนเดิม แต่ภายใน 2 นาที จัดย้ายเก้าอี้และโต๊ะเพื่อจัดทำวงกลม แล้วนักเรียนสามารถจัดกลับคือได้ โดยไม่มีเสียงรบกวนห้องข้างเคียงมากนัก

รูปแบบที่ 3 การจัดแบบนี้จะได้วงกลมขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งหากต้องการจัดกลับคืนที่เดิม จะสามารถทำได้ภายใน 3 นาที

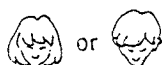
แต่ก่อนอื่นครูจะต้องวาดรูปแบบแผนการจัดห้องนี้บนกระดาน หรือ กระดาษ เพื่อแจกให้นักเรียนทราบก่อนที่จะเริ่มการสอนและบอกให้เข้าใจว่าใครจะย้ายไปจุดใดอย่างไร โดยให้นักเรียนย้ายโต๊ะเก้าอี้อย่างเบาที่สุด

รูปแบบที่ 4 นักเรียนนั่งเข้ากลุ่ม 3 คน สามารถทำกิจกรรม role play ได้ จะมีอยู่ 1 กลุ่มที่มี 2 คน เพราะนักเรียนมี 32 คน หรือจะย้ายนักเรียน 2 คนไปเข้ากลุ่มอื่นเป็นกลุ่มละ 4 คนก็ได้ ส่วนครูก็จะว่าง สามารถที่จะเดินดู ตรวจสอบ กระตุ้น และช่วยเหลือนักเรียนได้ สำหรับจุด ● คือ จุดที่แสดงความสนใจของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ต่อไปนี้เป็นภาพที่แสดงการจัดกิจกรรมคู่ (pair work) ตั้งแต่คู่ละ 2 คน 3 คน 4 คน 5 คน และ 6 คน สำหรับชั้นเรียนที่มีอุปกรณ์ในชั้นเรียนที่ว่างไว้อย่างที่ ไม่สะดวกในการเคลื่อนย้าย

สัญลักษณ์

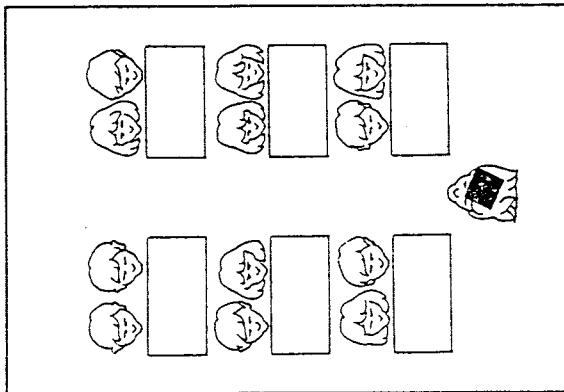

or

คือ ภาพนักเรียน

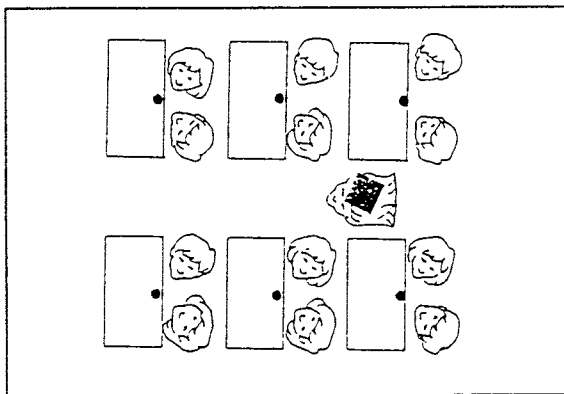

คือ ภาพครู

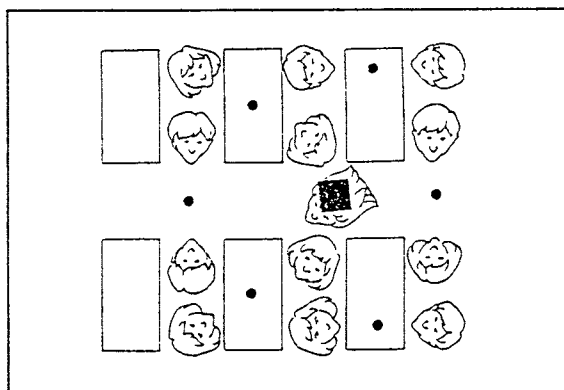
ones

จะเป็นลักษณะที่นักเรียน 12 คน นั่งคู่ในโต๊ะ 6 ตัว แต่นักเรียนจะเห็นว่านักเรียนทั้งหมดมองมาข้างหน้า อาจจะเป็นครู เพื่อว่าครูจะทำงานกิจกรรมทั้งหมด

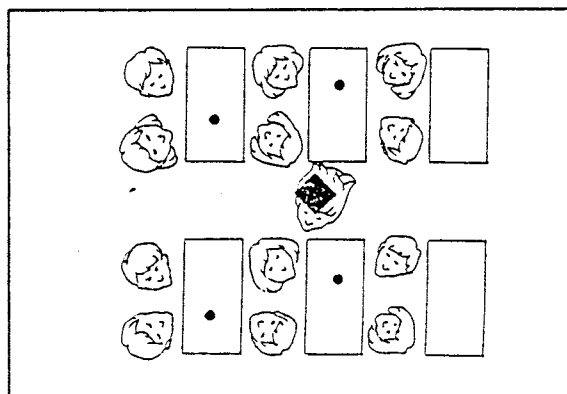
twos

นักเรียน 12 คน ทำกิจกรรม pair work โดยครูเป็นคนฟังจุด ○ คือ จุดที่นักเรียนให้ความสนใจ

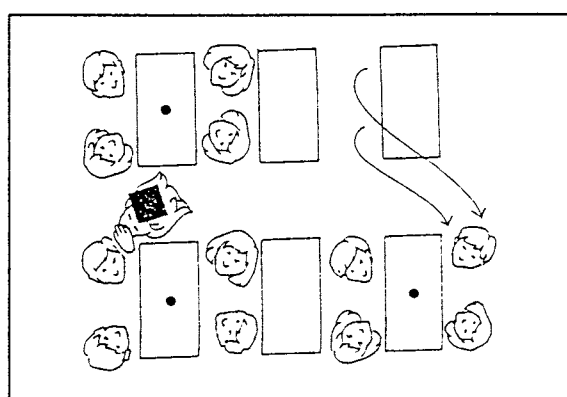
twos

เป็นการจัดชั้นนักเรียน 12 คน ทำกิจกรรม pair work เช่นเดียวกับ twos ภาพแรก แต่ว่าช่วงนี้เปลี่ยนคู่ถึงแม้ว่าเขาจะนั่งที่เดิม โดยมีครูคอยช่วยเหลือ

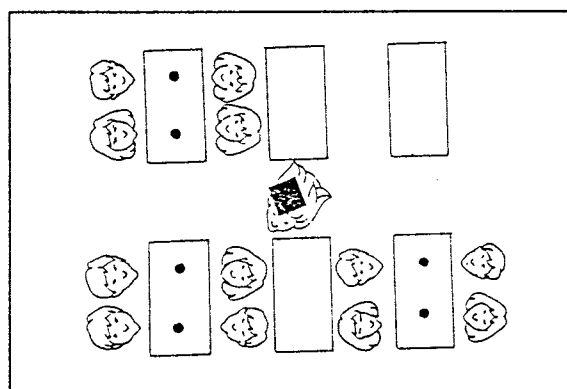
threes

เป็นการจัดกลุ่มนักเรียน 12 คน เข้า
กลุ่มทำงานโดยไม่ต้องย้ายที่นั่ง และครู
ก็เป็นผู้ฟังการทำงานของกลุ่ม

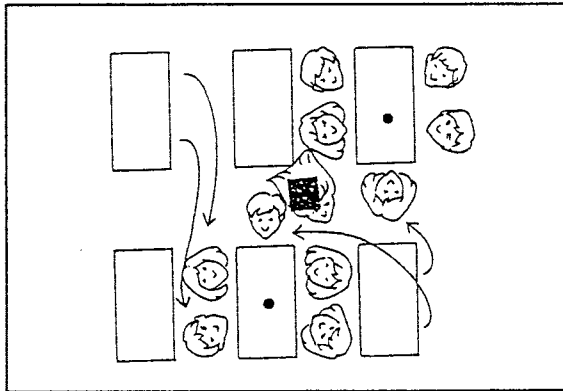
fours

นักเรียน 12 คน ทำงานกลุ่มละ 4 คน
โดยมีนักเรียนเพียง 2 คน เท่านั้นที่ต้อง
ย้ายที่ โดยในภาพครูกำลังกระซิบ
คำศัพท์ให้เรียนคนหนึ่งเป็นการเล่น
เกมส์ listening ก็ได้

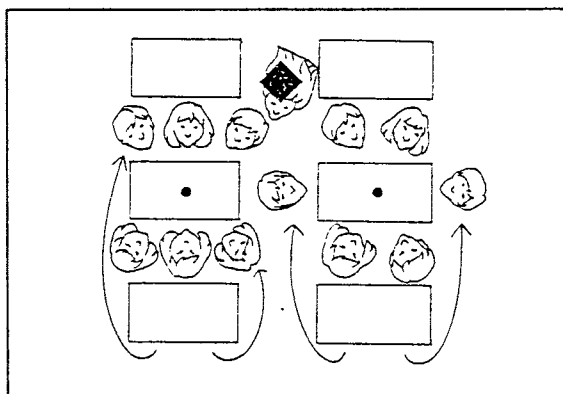
twos

ในการจัดกลุ่มแบบ 4 คนนี้นักเรียนยัง
สามารถทำกิจกรรม 2 คน (pair work)
กับเพื่อนที่นั่งตรงข้าม หรือจะเปลี่ยน
ทิศทางแบบเฉียงก็ได้และครูเป็นคน
คอยช่วยเหลือ

fives

นักเรียน 12 คน จัดกลุ่มกลุ่มละ 5 คน
2 กลุ่ม ส่วนนักเรียนที่เหลืออีก 2 คน
อาจจะต้องย้ายไปกลุ่มที่มีนักเรียน
3 คน ครูพร้อมที่จะให้ role cards
สำหรับให้นักเรียนฝึก

sixes

นักเรียน 12 คน จัดเข้ากลุ่ม กลุ่มละ
6 คน 2 กลุ่ม ครูจะอยู่บทบาทคอยช่วย
เหลือโดยให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรม

นอกจากการจัดชั้นเรียนที่เหมาะสมแล้ว ก่อนที่จะเริ่มดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกกิจกรรม
กลุ่ม Golebioska ได้บอกว่ากิจกรรมจะประสบผลสำเร็จ หรือล้มเหลวนั้น นักเรียนควรจะได้นึก
ถึงกฎ 3 ข้อต่อไปนี้ โดยครูจะต้องเขียนไว้ที่ role cards วางไว้กลุ่มละ 1 แผ่นเสมอ
กฎทั้ง 3 ข้อ คือ

1. นักเรียนต้องไม่ให้เพื่อนดูแผ่น card ที่ตนได้รับ
2. นักเรียนต้องไม่เปิดเผย ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับในครั้งเดียว
3. นักเรียนต้องพยายามใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติกิจกรรม

8. ทฤษฎีและหลักการการสร้างแบบทดสอบที่วัดความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ

ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้ก้าวหน้าไปมาก วิธีที่จะวัดความ
ก้าวหน้า ความสำเร็จ หรือความสามารถของผู้เรียนวิธีหนึ่งก็โดยการทดสอบ การทดสอบนั้น
จะเป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ในรายวิชาหรือหลักสูตร
เพียงใด การทดสอบรายวิชาใดๆ ก็ตามสมควรที่จะขึ้นอยู่กับแนวความคิดที่อยู่เบื้องหลัง

ของวิธีการสอนที่นำมาใช้ (Heaton, 1982) เช่นถ้าใช้แนวการสอนแบบสื่อความหมาย (communicative teaching programs) ในการสร้างข้อทดสอบนั้นก็ควรจะสร้างข้อทดสอบแบบสื่อความหมาย จุดมุ่งหมายใหญ่ในการสอนภาษาอังกฤษในทุกวันนี้ คือให้สามารถสื่อความหมายได้ ดังนั้น ข้อทดสอบที่ใช้จึงควรจะเป็นข้อทดสอบที่วัดความสามารถทางด้านภาษาหรือแบบทดสอบสมิทธิภาพทางภาษา (The English proficiency test)

แบบทดสอบสมิทธิภาพทางภาษา (The English proficiency test) คือ แบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถทางภาษา สมิทธิภาพทางภาษามีรากฐานมาจากการเรียนรู้ทางภาษาและความถนัดในการเรียนรู้ภาษา (อัจฉรา, 2536)

Clerk (อ้างถึงใน Jones and Bernard, 1975) กล่าวว่า การทดสอบสมิทธิภาพทางภาษาเป็นกระบวนการวัดโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะตัดสินความสามารถของผู้เข้ารับการทดสอบในการรับหรือสื่อในการทดสอบภาษาโดยมีจุดมุ่งหมายที่ทดสอบการใช้ภาษาจริง ๆ ในชีวิตประจำวันเช่น การทดสอบความสามารถในด้านการฟัง-พูดของนักเรียน อาจจะวัดความสามารถของนักเรียนในการฟังเกี่ยวกับการประกาศต่าง ๆ ทางวิทยุหรืออาจจะวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทสนทนาในภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาต่างประเทศ การเขียนคำบอกจากเทป หรือ การบันทึกข้อความจากโทรศัพท์ การสนทนาที่ใช้บทสนทนาหลายรูปแบบ กล่าวโดยสรุป ก็คือ แบบทดสอบสมิทธิภาพทางภาษานั้น จะตัดสินความสามารถของผู้เรียนว่าใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพเพียงไรในสถานการณ์ที่ใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน

Valette (1977) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบสมิทธิภาพทางภาษาว่าหมายถึงแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลชนิดหนึ่งที่ใช้เพื่อศึกษาความสามารถศักยภาพของนักเรียนที่จะทำสิ่งที่คาดหวังต่อไป

Brown (1980) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการทดสอบสมิทธิภาพทางภาษา ถือว่าเป็นการวัดความสามารถรวมทั้งหมด (global competence) ทางภาษา แบบทดสอบนี้ จะเป็นข้อสอบที่เป็นมาตรฐานและมีตัวเลือก (standardized multiple choice items) ซึ่งจะทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในด้านไวยากรณ์ ศัพท์ การอ่านเพื่อความเข้าใจ การตอบความเข้าใจแบบปากเปล่า (aural comprehension) และความสามารถในการเขียน ในการสร้างแบบทดสอบความสามารถทางภาษานั้น Morrow (อ้างถึงใน Brumfit and Johnson, 1979) แนะนำขอขยายวิธีสร้างคำถามที่ทดสอบการสื่อสารดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอะไรบ้างที่ผู้สอนต้องการทดสอบ ซึ่งอาจจะพิจารณาว่าบุคคลทั่วไปใช้ภาษาเกี่ยวกับอะไรบ้างในหลายขอบข่ายที่ผู้สอนสนใจ

2. ระดับไหนของแบบทดสอบความสามารถทางภาษาที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนแสดงออก
3. ทักษะอะไรบ้างที่ต้องการให้ผู้เรียนได้แสดงออก ผู้สอนต้องการสอบแยกทักษะหรือไม่
4. ขอบข่ายเนื้อหาชนิดไหนที่ผู้สอนต้องการสอบซึ่งส่งผลต่อชนิดของการสอบและชนิดของ text (รวมทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน) ที่เหมาะสม
5. รูปแบบของการทดสอบที่ปรับมาใช้จะใช้ชนิดไหนที่รูปแบบของการทดสอบนั้นจะมีค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบในฐานะที่เป็นนการทดสอบการใช้ภาษา

Caroll (1980) ได้เสนอขบวนการสร้างข้อสอบซึ่งมาจากการรวบรวมข้อมูลใน information banks ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ขอบข่ายเกี่ยวกับข้อมูลใน information banks และแนวทางการสร้างข้อสอบ

Parameters and procedure for test design

ขอบข่ายเกี่ยวกับข้อมูล	แนวทางปฏิบัติ
1. รายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้สอบ (participant identification)	อธิบายลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอบอย่างกว้าง ๆ อายุ เพศ สัญชาติที่อาศัย ฯลฯ
2. จุดประสงค์ของการใช้ภาษา (purpose for language use)	อธิบายการใช้ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่และแยกแยะให้อยู่ภายใต้หัวข้อภาษาอังกฤษเฉพาะอย่างเช่น ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับวิชาการ อาชีพ หรือเพื่อการอยู่รอด
3. เหตุการณ์ / กิจกรรม (events /activities)	เลือกเหตุการณ์ส่วนใหญ่ที่มีความเหมาะสมกับหัวข้อแล้วเลือกกิจกรรมหลายๆ อย่าง กิจกรรมสำหรับเหตุการณ์แต่ละอย่าง
4. เครื่องมือ (instrumentally)	เลือกสื่อการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน หรือใช้หลายอย่างรวมกัน ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบใช้ตัวครูเป็นสื่อ เครื่องบันทึกเสียง สิ่งตีพิมพ์ ภาพยนต์ เป็นต้น
5. สังคมวัฒนธรรม (socio - culture)	ระบุความสัมพันธ์ทางสังคม ภาษาที่เหมาะสมและตัวประกอบทางสังคมวัฒนธรรม
6. ระดับของการแสดงออก (performance -levels)	ใช้ระดับของการแสดงออก กำหนดระดับเป้าหมายของการแสดงออก จะเป็นการแสดงแต่ละอย่างหรือหลายอย่างรวมกันก็ได้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขอบข่ายเกี่ยวกับข้อมูล	แนวทางปฏิบัติ
7. ขอบข่ายของหัวข้อ (topic areas)	ให้รายละเอียดเกี่ยวกับขอบข่ายของความหมายสำหรับเหตุการณ์ที่ได้รับรู้ไว้แต่ละอย่าง
8. ทักษะทางภาษา (language skills)	เลือกทักษะที่จำเป็นที่จะให้ผู้สอบแสดงออกในกิจกรรมที่แตกต่างกันตามระดับเป้าหมายที่กำหนดไว้
9. หน้าที่ของภาษา / หน่วยของน้ำเสียง (language function / tones units)	ชี้บ่งถึงหน้าที่ที่ต้องการ ความเหมาะสมของน้ำเสียง สำหรับกิจกรรมนั้นๆ รวมถึงปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคล (sizable person to person interaction)
10. รูปแบบของข้อทดสอบ (test format)	เลือกแบบทดสอบของแต่ละกิจกรรม ซึ่งอาจเลือกเป็น ข้อสอบชนิดปลายเปิด หรือข้อสอบแบบปลายปิด หรือข้อสอบแบบจำกัดคำตอบ

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะส่วนที่เป็นการสร้างเครื่องมือเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารนั้นมีน้อยมาก และยังมีน้อยลงไปอีกในระดับประถมต้นหรือเด็กเล็ก จากการค้นคว้าของผู้วิจัยมีงานที่พอจะเป็นแนวทางใกล้เคียงดังต่อไปนี้

งานวิจัยในต่างประเทศ

Prabhu (1979) ได้ทำการทดลองสอนนักเรียนโดยใช้ task based syllabus หรือประมวลการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมการทำงานเพื่อการสื่อสาร กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนกลุ่มใหญ่อายุระหว่าง 13 - 14 ปี ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศอินเดีย นักเรียนกลุ่มนี้เพิ่งเรียนภาษาอังกฤษมา 3 ปีลักษณะของบทเรียนแต่ละบทเรียนที่ใช้สอนนั้นจะประกอบด้วยกิจกรรม 1 อย่าง ซึ่งจะให้ผู้เรียนทำประมาณ 15 นาที กิจกรรมที่ให้นักเรียน ได้แก่ การรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ การอ่านแผนที่ต่าง ๆ การตีความจากตาราง เป็นต้น ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถของตนโดยมีครูคอยอธิบายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชัดเจนในช่วง 7 เดือนแรกโครงการสอนประสบปัญหาอย่างมาก เพราะนักเรียนน้อยมากที่สามารถเข้าร่วมทำกิจกรรมในบทเรียน แต่ก็

ดีขึ้นเรื่อย ๆ และจากการประเมินผลโดยการทดสอบกลุ่มควบคุมนี้เป็นที่น่าพอใจจึงได้ดำเนินการต่อไปในปีที่สอง

Doughty และ Pica (1986) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาที่สองอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสื่อสารต่าง ๆ โดยยึดหลักของ information gap ทั้งนี้เพื่อดูว่ากิจกรรมที่ยึดหลักการนี้ช่วยในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือไม่ เขาได้ทำการศึกษาเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องสองครั้ง ในครั้งแรกเขาได้ศึกษาดูว่ารูปแบบในการกำหนดงาน (task) แบบใดที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง และในการวิจัยต่อมาเขาได้ทำการเปรียบเทียบว่ารูปแบบของการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาของนักเรียนและครูซึ่งมีอยู่ 3 แบบคือ teacher-fronted situation, small group และ dyad participation รูปแบบใดที่จะเอื้ออำนวยในการกำหนดงาน (task) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่สองมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่เขาใช้นั้น เป็นนักเรียนผู้ใหญ่และครูสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในชั้น intermediate ESL classes ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกคัดเลือกโดยดูจากระดับความสามารถซึ่งได้ทำการทดสอบทั่วไปแล้วว่าสามารถทำ task ที่ได้รับมอบหมายได้ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้มีภาษาที่ 1 แตกต่างกัน และครูสอนก็เป็นเจ้าของภาษา

วิธีการดำเนินงานวิจัย ในการวิจัย ครั้งแรกครูจะมอบหมายให้นักเรียนทำ task ในสองลักษณะ task อันแรกนักเรียนจะต้องแลกข้อมูลที่กำหนดมาให้แล้ว กล่าวคือนักเรียนแต่ละคนจะมีข้อมูลบางส่วนซึ่งแตกต่างจากคนอื่น และข้อมูลของแต่ละคนที่ได้นั้นเป็นสิ่งที่ต้องการของทุกคนเพื่อนำไปแก้ปัญหาหรือทำ task ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เรียก task นี้ว่า two-way information gap ส่วน task อีกอันหนึ่งนั้นจะไม่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน นักเรียนทุกคนมีเหมือนกันหมด แต่นักเรียนทุกคนจะต้องช่วยกันปรึกษา ตัดสินใจ หรือแสดงความคิดเห็นเพื่อทำ task ที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ ในการวิจัยต่อมาให้นักเรียนทำ task โดยกำหนดรูปแบบของการเข้าร่วมทำ task 3 ลักษณะ คือ teacher-fronted situation, small group และ dyad participation ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันดูว่า รูปแบบไหนที่จะมีลักษณะของการเกิด conversational modification ซึ่งเป็นสิ่งที่จะทำให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาที่สองมากที่สุด

ผลของการวิจัยชี้ให้เห็นว่ารูปแบบของ task ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่สองมากที่สุดคือ task ที่อยู่ในลักษณะของ two-way information gap และรูปแบบของการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนและครูที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่สองน้อยที่สุด คือ แบบ teacher-fronted situation ส่วนรูปแบบ small group และ dyad participation (กิจกรรมคู่) นักเรียนเรียนรู้ภาษาได้เท่าเทียมกัน

10. งานวิจัยภายในประเทศ

เจลิยวรี (2520) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ระหว่างนักเรียนที่เรียนวิธีสอนแบบอาศัยบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหาตามแนว functional-notional based syllabus กับ วิธีสอนแบบอาศัยบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหาตาม structural-based syllabus กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูธนบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2520 จำนวน 68 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 33 คน ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ ๆ ละ 4 คาบ ผลของการวิจัยปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการฟังและพูดไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่เมื่อดูคะแนนเฉลี่ยทั้งในแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในทักษะการฟังและพูด กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มควบคุม

Palmer และคณะ (อ้างถึงใน Palmer, 1979) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยเขาและคณะได้สร้างกิจกรรมการสื่อสารซึ่งมีลักษณะเป็น dialogue games ใช้สอนกลุ่มทดลอง ซึ่งวิธีการสอนแบบนี้จะทำให้เกิดลักษณะของการควบคุมการสื่อสารของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เขาได้ทำการทดลองนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยตั้งจุดประสงค์ของการสอนเหมือนกัน กลุ่มแรกใช้เครื่องมือที่เขาสร้างขึ้น กลุ่มที่สองสอนตามปกติ เช่น การฝึกด้านกลไก (mechanical) การฝึกใช้รูปแบบภาษาอย่างมีความหมาย (meaningful drill) จากการวิจัยพบว่า ในเรื่องความสามารถด้านไวยากรณ์ ด้านการออกเสียง และคำศัพท์ กลุ่มควบคุมเรียนได้มากกว่ากลุ่มทดลอง ในเรื่องเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา เช่น ความเข้าใจด้านการฟังและอ่าน ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน แต่ มีความแตกต่างกันในเรื่องความสัมพันธ์ด้านการสื่อสารของนักเรียนกับความสามารถในการสื่อสาร นักเรียนที่เรียนดีจะสื่อสารได้ดีกว่านักเรียนที่เรียนอ่อน

นอกจากนี้ วีรจักร (2528) ได้ทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบวิธีการสอนเขียนภาษาอังกฤษตามจุดประสงค์เชิงหน้าที่ของภาษา ซึ่งเป็นวิธีการสอนตามแนวของการสื่อสาร กับ วิธีการสอนเขียนตามปกติ โดยเขาได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีสิริเกศ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน โดย

แบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุม 25 คน กลุ่มทดลอง 25 คน กลุ่มทดลองได้รับการทดลองสอน 18 สัปดาห์ โดยใช้แผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบ

ผลการทดลองพบว่าคะแนนของกลุ่มทดลอง สูงกว่า คะแนนของกลุ่มควบคุม ซึ่งแสดงว่าวิธีการสอนเขียนภาษาอังกฤษตามจุดประสงค์เชิงหน้าที่ของภาษา เป็นวิธีการสอนที่ดีวิธีหนึ่ง ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเขียนภาษาอังกฤษได้ดี

ประภาภรณ์ (2529) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบวิธีสอนแบบเน้นจุดประสงค์เชิงหน้าที่ของภาษา ซึ่งเป็นวิธีการสอนตามแนวของการสื่อสาร กับวิธีการสอนที่เน้นจุดประสงค์เชิงโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน นครปฐม จำนวน 60 คน กลุ่มทดลอง 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางภาษาอังกฤษมาก่อน และกลุ่มควบคุม 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษมาแล้ว 2 ปี ในระดับประถมศึกษา ผลทดลองปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบเน้นจุดประสงค์เชิงหน้าที่ของภาษา กับ นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบเน้นจุดประสงค์เชิงโครงสร้าง มีความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยที่นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนที่เน้นจุดประสงค์เชิงหน้าที่ของภาษา ประสบความสำเร็จในการเรียน มากกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนที่เน้นจุดประสงค์เชิงโครงสร้าง

รุจิรา (2529) ได้ทำการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาฝรั่งเศส ระหว่าง วิธีการสอนที่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร กับ วิธีการสอนแบบธรรมดา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ 20 คน กลุ่มทดลองสอนโดยวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร กลุ่มควบคุมสอนโดยวิธีการสอนแบบธรรมดา ใช้เวลา 18 สัปดาห์ ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาฝรั่งเศส สูงกว่า กลุ่มควบคุม

ศิริรัตน์ และ สมถวิล (2529) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในด้านฟัง-พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการฟัง - พูด เพื่อการสื่อสารและเสริมทักษะการอ่านละเขียนภาษาอังกฤษ กับ การใช้กิจกรรมตามแผนการสอนในคู่มือครู กลุ่มทดลองมีสองกลุ่มคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านยาง (อินทศักดิ์ศึกษาลัย) จังหวัดนครปฐม และนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตกำแพงแสน) กลุ่มควบคุมมีสองกลุ่มเช่นกันคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบ่อน้ำจืด และโรงเรียนวัดสระพัง จังหวัดนครปฐม หลังจากทำการทดลองเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา ผลปรากฏว่า

1. นักเรียนโรงเรียนบ้านยางซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง มีสมรรถภาพในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ต่ำกว่า นักเรียนโรงเรียนวัดบ่อน้ำจืดซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม แต่มีสมรรถภาพในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน สูงกว่า นักเรียนโรงเรียนวัดสระพัง ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมและนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตกำแพงแสน) ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง

2. นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในวัยน้อยกว่า มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ต่ำกว่า นักเรียนซึ่งเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในวัยที่มากกว่า

3. นักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษทุกทักษะ สูงกว่า นักเรียนชาย

4. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในปีการศึกษา 2526 - 2527 อยู่ในเกณฑ์พอใช้และค่อนข้างดี

นอกจากนี้ยังพบว่าทักษะที่นักเรียนมีสมรรถภาพน้อยที่สุด ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขคือ ทักษะการเขียน

ในปีต่อมาผู้วิจัยทั้งสอง ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทุกทักษะโดยการใช้แบบฝึกหัดและกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับการใช้กิจกรรมตามแผนการสอนในคู่มือครู ผู้วิจัยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดบ่อน้ำจืดและโรงเรียนบ้านยาง (อินทศักดิ์ศึกษาลัย) จังหวัดนครปฐม ส่วนกลุ่มควบคุมคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยด้วน และโรงเรียนวัดประชาราษฎร์อุปถัมภ์ในจังหวัดเดียวกันกับกลุ่มทดลอง ปรากฏว่า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีสมรรถภาพทางภาษาอังกฤษทุกทักษะ ยกเว้นทักษะการพูด สูงกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุม

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ่อน้ำจืด (กลุ่มทดลอง) มีสมรรถภาพทางภาษาอังกฤษสูงที่สุด รองลงมา คือนักเรียนวัดประชาราษฎร์อุปถัมภ์ (กลุ่มควบคุม) นักเรียนโรงเรียนบ้านยาง (อินทศักดิ์ศึกษาลัย)กลุ่มทดลอง และนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยด้วน (กลุ่มควบคุม)

3. นักเรียนหญิงมีสมรรถภาพทางภาษาอังกฤษ สูงกว่า นักเรียนชาย

4. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในปีการศึกษา 2528 - 2529 อยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไขทุกทักษะ

กฤษมา (2530) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษหลักชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยการเสริมกิจกรรมที่มุ่งงานปฏิบัติ กับ นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ รวมทั้งการสำรวจเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษภายหลังการทดลองด้วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 44 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 22 คน และกลุ่มควบคุม 22 คน นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษเท่าเทียมกัน ผลการทดลองปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือกลุ่มที่เรียนโดยการเสริมกิจกรรมที่มุ่งงานปฏิบัติมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียน สูงกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ และจากการพิจารณาแบบสอบถามเจตคติ พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียน ดีกว่ากลุ่มควบคุม

อรสา (2531) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนวิชาภาษาอังกฤษหลักในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารกับการสอนตามปกติ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 50 คน กิจกรรมที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสารประกอบบทเรียน Tempo 1 จำนวน 12 กิจกรรม ซึ่งจัดตามจุดประสงค์หน้าที่ของภาษา ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนในกลุ่มทดลองที่สอนโดยการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพในการเรียน สูงกว่า นักเรียนในกลุ่มควบคุมที่สอนตามปกติ

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ดังกล่าวแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันน่าจะยึดจุดประสงค์เชิงหน้าที่ของภาษา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพราะเป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด และทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ มีความสนใจและตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับประถมศึกษา

ซึ่งจะทำให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรและเป็นการปูพื้นฐานที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับ วิธีสอนแบบปกติ ซึ่งมีสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สูงกว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ